Numer 13. „ROLNIK“ 27. marca 1908.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE
C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z XLIII. Rady Ogólnej
c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego.

Wybory.

Na publicznem posiedzeniu dnia 20. marca r. 1908 wybrała Rada Ogólna do Prezydjum Towarzystwa: Stanisława Brykczyńskiego na Prezesa Towarzystwa, Artura Zarembę-Cieleckiego na I. Wiceprezesa, Jana Viviena de Chateaubrun na II. Wiceprezesa, Witołda ks. Czartoryskiego na III. Wiceprezesa.

Równocześnie Członkami Komitetu na lat 4: Władysława ks. Sapiehę, Dra Włodzimierza Bolestę Kozłowskiego, Jerzego Turnaua i Jana Madeyskiego.

Członkiem zaś Komitetu na lat 2: Wincentego Rozwadowskiego.

Wreszcie do Komisji rachunkowej Członków zeszłorocznych, a mianowicie: Mieczysława Urbańskiego, Stanisława Cieńskiego i Ignacego Paparę, a na zastępców: Adama br. Horocha i Michała Tustanowskiego.

Z KOMITETU.

A) Ogłoszenia i odezwy.

V. zwyczajne posiedzenie Komitetu odbędzie się we wtorek d. 7. kwietnia b. r. o godz. 4 po południu.

L. 82/pr.

KONKURS
na stypendja w Akademii Dublańskiej.

Z końcem roku szkolnego 1906/7 opróżnione zostały w Akademii Dublańskiej następujące stypendja:

1) Stypendjum z fundacji ś. p. Jana Maciągi o rocznych 600 K.

2) Stypendjum z tej samej fundacji o rocznych 400 K.

3) Stypendjum z fundacji ś. p. Amalii hr. Stadnickiej o rocznych 630 K.

Wzywa się kandydatów na powyższe stypendja, aby podania swe należycie udokumentowane wnieśli do Komitetu po dzień 5. kwietnia b. r.

Komitet c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego.

Prezes: *Stanisław Brykczyński* m. p. Sekretarz: *Feliks Skrochowski* m. p.

L. 41/pr.

Ogłoszenie
w sprawie Agencji sprzedaży materjału rzeźnego przy Komitecie c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego.

(Powtórzenie).

Wszelkie pisma w sprawie sprzedaży materjału rzeźnego, a względnie zakupna bydła chudego na opasy nadsyłać należy do **Agencji sprzedaży materjału rzeźnego przy Komitecie** c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego (ul Karola Ludwika l. 3).

Zwraca się uwagę wszystkich interesentów, że w listach należy podawać adres dokładny z oznaczeniem stacji pocztowej, telegraficznej i kolejowej. Prócz tego należy podać oddalenie od stacji kolejowej i opisać bliżej materjał rzeźny, a w szczególności gatunek bydła z zaznaczeniem, czy rasowe, czy zwykłe, przeciętną wagę każdej sztuki w przybliżeniu i stan opasowy.

W razie sprzedania sztuk zameldowanych z pominięciem Agencji należy o tem donieść niezwłocznie do Biura w drodze telegraficznej, w przeciwnym bowiem razie Agencja dochodzić będzie kosztów wywołanych daremnem przybyciem kierownika Agencji na miejsce.

Bez uprzedniego porozumienia z Agencją we Lwowie **nie należy bezwarunkowo** nadsyłać materjału na targ lwowski, ponieważ w takim razie Agencja nie jest w stanie zregulować obsyłki targu lwowskiego i co za tem idzie, uzyskać odpowiedniej ceny.

B) Ze spraw bieżących.

WIADOMOŚĆ
o IV. nadzwyczajnem posiedzeniu Komitetu c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego, które się odbyło dnia 19-go marca 1908 r. w ratuszu przed rozpoczęciem XLIII. Rady Ogólnej.

Przewodniczący: Prezes Stanisław Brykczyński.

Obecni: Wiceprezes Artur Zaremba-Cielecki, następnie R. Dw. Struszkiewicz Władysław, Fedorowicz Tadeusz, Dr. Mars Tadeusz, Dr. Paygert Kornel, R. Dw. Dr. Pilat Tadeusz, Pomorski-Mikułowski Józef, Ks. Sapieha Władysław, Schnell Oskar, Dyr. Frommel Juliusz, Dr. Lisowiecki Marjan i Dr. Szyszyłowicz Ignacy.

Prowadzący pióro: Dr. cam. August Rodakiewicz.

Po przyjęciu sprostowania do ustępu 4. § 31. projektu statutu, który ustęp ma brzmieć: „W razie całkowitej zmiany Komitetu w pierwszych trzech latach kolejno los oznaczy Członków, którzy mają wystąpić. Członkowie, którzy wystąpili, mogą być ponownie wybrani. W czwartym roku występują w tym razie Członkowie niewylosowani“ — odbyło się posiedzenie poufne, na którem omówiono kilka spraw niecierpiących zwłoki.

Poczem Przewodniczący zamknął posiedzenie o godzinie 10. przed południem.

Z Komisji dla organizacji handlu materjałem rzeźnym. Nakładem Komitetu wyszła broszura Dra cam. Augusta Rodakiewicza p. t.: „Agencja sprzedaży materjału rzeźnego przy Komitecie we Lwowie“, podająca szczegóły tej organizacji, jak również osiągnięte dotychczas rezultaty.

Odnośnie do odezwy W. Wydziału krajowego z dnia 11. marca 1908 roku L. 69.770 w sprawie projektu aktu fundacji stypendyjnej ś. p. Michała Gontkiewicza, złożył Prezes Towarzystwa, Stanisław Brykczyński, **„Oświadczenie“**, w myśl którego przyjął jako Prezes c. k. galic. Towarzystwa gosp. we własnem i następców swych w tej godności imieniu ewentualną Kuratorję pomienionej fundacji i wogóle wszystkie ewentualne prawa i obowiązki przekazane przez fundatora każdorazowemu Przewodniczącemu głównego Towarzystwa agronomicznego kraj., mającego siedzibę w stolicy krajowej w Galicji.

Na skutek interwencji Prezydjum powołanym został Dyr. Juliusz Frommel, jako fachowy rzeczoznawca, na **ankietę spirytusową**, która się odbędzie dnia 26. marca b. r. w c. k. Ministerstwie skarbu.

Do ankiety w sprawie uregulowania transportów mięsa z Galicji do Wiednia, która się odbędzie w c. k. Ministerstwie kolei państwowych dnia 24. marca b. r., **wydelegował** Komitet w miejsce Dra Kazimierza hr. Szeptyckiego, Posła do Rady Państwa i na Sejm krajowy, Dra Włodzimierza Bolestę-Kozłowskiego.

Biuro Komitetu rozesłało do Rad Oddziałów:

1) Zagajenie XLIII. Rady Ogólnej przez Prezesa Stanisława Brykczyńskiego.

2) Broszurę Dra cam Augusta Rodakiewicza, wydaną nakładem Komitetu p. t.: „Agencja sprzedaży materjału rzeźnego przy Komitecie c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie“.

3) Program wykładów kursu mleczarstwa w Krakowie.

4) Spis wydawnictw Komitetu, które nabyć można po zniżonej cenie w Biurze Komitetu.

5) Sprawozdanie z czynności Komitetu za rok 1907.

Ogłoszenia i rozporządzenia władz.

L. IX. 816/37.

C. i k. Ministerstwo wojny reskryptem z 25. grudnia 1907 L. III. 5568, zezwoliło na zakupywanie remont dla kawalerji w ciągu całego roku, o ile te remonty zakupywane będą od hodowców lub wychowawców.

Z c. k. Namiestnictwa.

L. 38.422/VI. c.

Wykaz

panujących w Galicji chorób zaraźliwych zwierzęcych, zestawiony na podstawie sprawozdań c. k. Starostw, przedłożonych od 15. do 22. marca 1908.

Wąglik: Mszaniec ob. dw., pow. Husiatyn; Połonice, pow. Przemyślany; Rzędzin, pow. Tarnów.

Nosacizna: Ulucz ob. dw., pow. Brzozów; Jezierzany, pow. Buczacz; Czortków stary, pow. Czortków; Surochów ob. dw., pow. Jarosław; Długie ob. dw., pow. Krosno; Parchacz ob. dw., pow. Sokal; Ostrów ob. dw., pow. Tarnopol; Rekliniec ob. dw. i Żółkiew miasto, pow. Żółkiew.

Parchy: Zuszyce ob. dw., pow. Gródek; Dołhołuka ob. dw., pow. Stryj; Mszana ob. dw., pow. Zborów; Ostrowczyk ob. dw. i Podlipce ob. dw., pow. Złoczów.

Róża wąglikowa: Chorostków, pow. Husiatyn; Chreciów ob. dw. i Obydów, pow. Kamionka strumiłowa; Stopnice szlach., pow. Limanowa; Dąbie, pow. Mielec; Nowosiółki kard. ob. dw., pow. Rawa ruska; Czercze, pow. Rohatyn; Grębów, pow. Tarnobrzeg; Wiśniowa, pow. Wieliczka; Pomorzany, pow. Zborów.

Pomór świń: Wiśnicz nowy, pow. Bochnia; Hruszów, pow. Drohobycz; Jasienów polny ob. dw., pow. Horodenka; Chorostków gm. i ob. dw., Jabłonów i Suchostaw, pow. Husiatyn; Knihinicze, Wierzbołowce i Załuże, pow. Rohatyn; Śniatyn, Wołczkowce, Załucze, pow. Śniatyn; Kolińce, pow. Tłumacz.

Wścieklizna: Wielka Wieś, pow. Brzesko; Perehińsko, pow. Dolina; Żorniska, pow. Gródek jag.; Jarosław, pow. Jarosław; Gwoździec gm. i ob. dw., pow. Kołomyja; Kuty, pow. Kosów; Dębina, pow. Łańcut; Kimirz, Przemyślany, pow. Przemyślany; Stecowa, pow. Śniatyn; Krechowce, pow. Stanisławów; Pniów, pow. Tarnobrzeg; Olszanica, pow. Tłumacz; Zręczyce, pow. Wieliczka; Dzielnica I., pow. Lwów miasto.

Z c. k. Namiestnictwa.

L. 30.749.

Obwieszczenie.

Ze względu na obecny stan chorób stadnych w Bośnii i Hercegowinie c. k. Namiestnictwo uchylając swe obwieszczenie z 8. lutego 1908 L. 16.358, zarządza na podstawie reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z 2. marca 1908 L. 8926/1101, pod względem wprowadzania zwierząt z Bośnii i Hercegowiny co następuje:

Z powodu panującego pomoru świń zakazuje się wprowadzania świń do Galicji z następujących powiatów: Cazin, Dervent, Prnjavor, Sarajevo, Tešanj, Travnik i Zupanjac.

Pod względem wprowadzania bitych świń w stanie niepoćwiartowanym, obowiązują i nadal dotychczasowe postanowienia.

Przekroczenia niniejszego obwieszczenia, które obowiązuje z dniem ogłoszenia w urzędowej „Gazecie Lwowskiej“, karane będą według ustawy z 24. maja 1882 (Dz. p. p. Nr. 54).

Co podaje się do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

L. 31.987.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa we Lwowie z 14. marca 1908 L. 31.987, normujące wywóz zwierząt racicowych (bydła rogatego, owiec, kóz i świń) z Galicji do królestw i krajów zastąpionych w Radzie państwa, oraz bydła rogatego do państwa niemieckiego.

Ze względu na wygaśnięcie zarazy pyskowo-racicowej w kraju c. k. Namiestnictwo znosi swe obwieszczenia z 14. i 28. stycznia, 13. i 25. lutego 1908 L. 5661, 11397., 19820. i 22873. a natomiast z uwagi na niebezpieczeństwo ponownego przywleczenia tej zarazy, oraz celem zapobieżenia ewentualnemu jej rozwleczeniu, zarządza na podstawie § 3. ustawy z 25. lutego 1880 Dz. p. p. L. 35. w sprawie wywozu zwierząt racicowych poza granice kraju, co następuje:

I.

Wywóz bydła rogatego, owiec i kóz.

1. Wywóz bydła rogatego, owiec i kóz z miejscowości powiatów politycznych: Biała, Bochnia, Brzesko, Brzozów, Chrzanów, Cieszanów, Dąbrowa, Dobromil, Gor-

lice, Gródek Jagielloński, Grybów, Jarosław, Jasło, Jaworów, Kolbuszowa, Kraków powiat i miasto, Krosno, Łańcut, Limanowa, Lisko, Mielec, Mościska, Myślenice, Nisko, Nowy Sącz, Nowy Targ, Pilzno, Podgórze, Przemyśl, Przeworsk, Ropczyce, Rudki, Rzeszów, Sambor, Sanok, Stary Sambor, Strzyżów, Tarnobrzeg, Tarnów, Wadowice, Wieliczka, Żywiec, do innych królestw i krajów zastąpionych w Radzie państwa i do państwa niemieckiego nie podlega żadnym specjalnem ograniczeniom, lecz tylko właściwym postanowieniom ustawy o chorobach stadnych z 29. lutego 1880, Dz. p. p. Nr. 35 i rozporządzenia wykonawczego z 12. kwietnia 1880 Dz. p. p. Nr. 36, względnie postanowieniom konwencji weterynaryjnej z Niemcami ogłoszonej w Dz. p. p. Nr. 25 ex 1906, oraz na tej podstawie wydanym dalszym zarządzeniom władz jak n· p. superrewizji w Krakowie bydła rogatego przeznaczonego do państwa niemieckiego.

2. Bydło rogate, owce i kozy z miejscowości powiatów politycznych: Bóbrka, Bohorodczany, Borszczów, Brody, Brzeżany, Buczacz, Czortków, Dolina, Drohobycz, Horodenka, Husiatyn, Kałusz, Kamionka strumiłowa, Kołomyja, Kossów, Lwów miasto i powiat, Nadwórna, Peczeniżyn, Podhajce, Przemyślany, Rawa, Rohatyn, Skałat, Śniatyn, Sokal, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tłumacz, Trembowla, Turka, Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów, Złoczów, Żółkiew i Żydaczów wolno przy zachowaniu obowiązujących w tej mierze przepisów wywozić do innych krajów koronnych:

a) Wprost do rzeźni bez ograniczenia. W tym wypadku organ wykonujący oględziny w stacji nadawczej winien na paszportach wyraźnie zaznaczyć, że zwierzęta przeznaczone są wprost do rzeźni w . . . . (die Tiere sind direkt nach dem Schlachthause in . . . bestimmt);

b) na wolne targi pod warunkiem, że przed wyprowadzeniem zwierząt z miejsca pochodzenia weterynarz urzędowy sprawdzi każdym razem niepodejrzany stan zdrowia wszystkich zwierząt racicowych w tej miejscowości i uwidoczni to na paszportach (sämtliche Klauentiere in . . . . untersucht und unbedenklich befunden) oraz, że zwierzęta przeznaczone do transportu będą bezpośrednio po tem zbadaniu odstawione do stacji kolejowej pod konwojem i tam natychmiast załadowane.

Koszta badania zwierząt w miejscu pochodzenia i koszta odkonwojowania zwierząt przeznaczonych do transportu kolejowego ponosić ma strona.

3. Bydło rogate, owce i kozy z miejscowości powiatów politycznych wymienionych pod „2“, co do których nie dopełniono warunku weterynarskiej rewizji wszystkich zwierząt racicowych w miejscu pochodzenia, wolno wywozić na wolne targi w innych krajach koronnych tylko z centralnej targowicy bydlęcej w Krakowie jednak pod warunkiem, że zwierzęta te wyładowane zostaną w Krakowie i pomieszczone w stajniach targowicy krakowskiej najpóźniej we czwartek każdego tygodnia, a załadowane zostaną nie wcześniej jak w piątek po 12 godzinie w południe lub w dniach następnych przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów.

4. Bydło rogate z powiatów politycznych wymienionych pod „2“ wolno wywozić do państwa niemieckiego, jeżeli zachowano warunki konwencji weterynaryjnej z Niemcami ogłoszonej w Dz. p. p. Nr. 25 ex 1906 i postanowienia reskryptów z 2. marca 1902 l. 22.805, 30. marca 1904 l. 12.024, 3. i 22. kwietnia 1906 l. 40.950 i 47.705, 13. lipca i 11. października 1907 l. 82.870 i 125.706, tudzież jeżeli przed wysłaniem bydła weterynarz urzędowy sprawdzi na koszt strony niepodejrzany stan zdrowia wszystkich zwierząt racicowych w miejscu pochodzenia (gminie i obszarze dworskim), bydło przeznaczone do transportu stosownie poznaczy, umieści w zupełnem odosobnieniu od innych zwierząt racicowych i postawi pod strażą w 5-dniową obserwację, a po jej upływie i ponownem stwierdzeniu przez weterynarza urzędowego niepodejrzanego stanu zdrowia obserwowane zwierzęta będą odstawione pod konwojem do najbliższej stacji kolejowej i tam bezzwłocznie załadowane przy zachowaniu obowiązujących przepisów.

Bydło rogate, które nie odbyło 5-dniowej obserwacji w miejscu pochodzenia, a co do którego wypełniono inne warunki przytoczone w poprzednim ustępie (weterynarska rewizja w miejscu pochodzenia, odkonwojowanie bydła do stacji kolejowej) może być przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów wywożone do Niemiec jednak tylko z centralnej targowicy w Krakowie, a mianowicie:

a) o ile pochodzi z powiatów politycznych: Bóbrka, Bohorodczany, Brody, Brzeżany, Buczacz, Czortków, Drohobycz, Horodenka, Kałusz, Kamionka strumiłowa, Kołomyja, Kosów, Lwów miasto i powiat, Nadwórna, Peczeniżyn, Rawa, Rohatyn, Śniatyn, Sokal, Stanisławów, Tarnopol, Tłumacz, Żółkiew i Żydaczów, jeżeli zostało najpóźniej we czwartek wyładowane i umieszczone w stajniach targowicy krakowskiej, już w piątek po południu i w dniach następnych, skoro przy załadowaniu okaże się zdrowe i niepodejrzane;

b) o ile zaś pochodzić będzie z powiatów politycznych: Borszczów, Dolina, Husiatyn, Podhajce, Przemyślany, Skałat, Stryj, Trembowla, Turka, Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów i Złoczów dopiero po odbyciu 5-dniowej obserwacji weterynarskiej w stajniach tej targowicy i w czasie przewozu, licząc od chwili załadowania transportu w stacji nadawczej.

II.

Wywóz świń.

Pod względem wywozu świń z Galicji do innych królestw i krajów zastąpionych w Radzie państwa obowiązują przepisy obwieszczenia z 2. listopada 1907 L. 135.458.

Obwieszczenie niniejsze nie narusza w niczem przepisów normujących obrót zwierzętami racicowemi wewnątrz kraju.

Przekroczenia tego rozporządzenia, które wchodzi w wykonanie dnia 16. marca 1908 karane będą według § 45 ustawy z dnia 24. maja 1882 (Dz. p. p. Nr. 51).

To się podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

KRONIKA.

Wystawa przemysłowo-rolnicza w Jarosławiu, zainicjonowana przez tamtejsze Towarzystwo Pomocy przemysłowej wspólnie z Radą jarosławskiego Oddziału galic. Tow. gospodarskiego, projektowaną jest na czas letni bieżącego roku.

Na protektorów wystawy uchwalił komitet zaprosić księstwo Jerzego i Maryę Czartoryskich, posła ks. Andrzeja Lubomirskiego i hr. Stanisława Siemieńskiego, a na prezesa wystawy posła ks. Witołda Czartoryskiego. Kierownictwo wystawy objął znany przemysłowiec, członek lwow. Izby handlowej, p. Stanisław Gurgul.

Wystawa, na którą gmina miasta Jarosławia oddała do dyspozycji komitetu piękny park miejski „Olszanówkę“, obszaru przeszło 20 morgów, obejmuje:

a) wyroby przemysłu i płody rolne i okazy gospodarstwa rolniczego z Galicyi;

b) wyroby przemysłowe i rolnicze wytwórców polskich ze Śląska, Królestwa i Wielkiego Księstwa Poznańskiego;

c) wystawę maszyn przemysłowych i rolniczych bez względu na pochodzenie ich, z wykluczeniem maszyn pochodzących z Rzeszy niemieckiej (z wyjątkiem polskich firm).

W najbliższym czasie komitet ogłosi bliższe warunki udziału w Wystawie.

Podniesienie podatku od spirytusu, o którem będzie mowa na ankiecie w Ministerstwie skarbu, nastąpi pra-

wdopodobnie o 40 K. W nowej ugodzie węgierskiej zastrzeżono obu państwom zupełną swobodę co do wymiaru wysokości podatków spożywczych. Interes praktyczny skłoni jednak prawdopodobnie oba rządy do jednolitego postępowania. W razie podwyższenia podatku u nas o 40 K, podniesionoby tenże w Węgrzech o 30 K, tak, że w obu państwach obowiązywałaby jednolita stawka, a mianowicie: 130 K od kontyngentu, a 150 K od ekskontyngentu.

Urlopy żołnierzy w czasie żniwa. „Dziennik rozporządzeń wojskowych“ ogłasza, że cesarz zarządził, aby wszystkie komendy terytorjalne w r. 1908 do programu ćwiczeń letnich wprowadziły na próbę mniej więcej trzytygodniowy spoczynek i aby w tym czasie udzielono urlopów żołnierzom celem umożliwienia im pracy około żniw.

W r. 1902 uczyniono w tej mierze próbę w Czechach, a mianowicie w korpusie VIII. i IX., która wszelako wypadła niepomyślnie, albowiem urlopowani żołnierze nie jęli się pracy przy żniwach; natomiast doświadczenia poczynione w XI. korpusie w roku ubiegłym przedstawiają się korzystnie. Spodziewać się należy, że to urlopowanie stanie się stałą instytucją, która rolnictwu przysporzy znaczne korzyści.

Walne zebranie Towarzystwa uprawy tytoniu odbyło się we Lwowie w lokalnościach c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego dnia 18. marca 1908.

Prezes Dr. Mikołaj Krzysztofowicz otworzył zebranie, składające się z 24 członków, z zaznaczeniem, że Towarzystwo stoi na tem samem stanowisku, jak przez lat kilkanaście swego istnienia. Mianowicie Towarzystwo stara się plantatorom włościańskim przysporzyć jak najwięcej korzyści przez pouczanie ich o racjonalnej kulturze rośliny tytoniowej i przez należytą opiekę produkcji wobec odbiorczych magazynów rządowych.

W r. 1907 objeżdżał instruktor uprawy tytoniu plantacje, udzielając należytego pouczenia i zbudował suszarnię w powiecie horodeńskim.

W Trembowli odbył się kurs uprawy tytoniu dla nauczycieli ludowych. Do magazynów dawniejszych przybył nowy magazyn w Horodence, co uważać należy jako ułatwienie dla producentów. Jakkolwiek od szeregu lat warunki atmosferyczne nie sprzyjają uprawie rośliny tytoniowej, obszar uprawiany pod tytoń trzyma się w tej samej mierze.

Jako pierwszy przedmiot porządku dziennego odczytuje poseł Moysa sprawozdanie za rok 1907 i zaznacza, że magazyn w Monasterzyskach wykazał najwyższą cenę przeciętną za 100 kg 57 K 91 hal. Magazyn zaś w Borszczowie wykazał najniższą cenę przeciętną, bo 42 K 51 hal., którą to cenę należy przypisać odbiorowi zbyt surowemu, niedającemu się niczem uzasadnić.

Subwencja c. k. Ministerstwa rolnictwa w stosunku do wysokości subwencji krajowej jest zbyt szczupła.

Referent podnosi objektywne i życzliwe postępowanie dyrekcji generalnej we Wiedniu i zauważa, że ceny tytoniu ze względu na podwyższone wydatki za robocizny winny być także podniesione.

W dyskusji zabiera głos poseł A. Theodorowicz, domagając się zaprowadzenia w Horodence w miejsce magazynu prowizorycznego rozszerzenia i ustalenia tegoż, w czem gmina i powiat pójdą Rządowi na rękę.

Poseł Czarkowski domaga się odpowiedniej obsady kierownictwa magazynu w Borszczowie i rozciągnięcia ze strony Rządu należytej kontroli nad dozorcami tytoniowymi, ażeby praca tychże większe mogła wydać rezultaty, niemniej prosi Komitet o budowę 2 suszarni w powiecie borszczowskim.

Zabierali jeszcze głos p. Łukasiewicz i inni mowcy, poczem uchwalono wnioski Komitetu, aby:

1) żądać od c. k. Ministerstwa rolnictwa podniesienia subwencji;

2) aby przy uregulowaniu cen tytoniowych na następne trzechlecie domagać się ich podwyższenia, odpowiadającego podwyższeniu kosztów produkcji.

Po odczytaniu sprawozdania stacji doświadczalnej, odczytano zamknięcie rachunków, które wynosi:

w dochodach . . .	10.838 K 31 h
w wydatkach . . .	9.033 „ 45 „
Zapas z końcem . .	804 K 86 h.

Udzielono Komitetowi absolutorjum.

Preliminarz na rok 1908 wynosi w dochodach i wydatkach 9.804 K, co Zgromadzenie uchwala, na czem posiedzenie zostało zamknięte.

Zakres działania Ministerstwa robót publicznych. Sprawy budowlane:

A. Administracyjne. Legistlatywa i egzykutywa ustaw (budownictwo wogóle, budowle nadziemne, budowle wodne), współdziałanie w ustawodawczem regulowaniu spraw budownictwa kolejowego, podległych na mocy resortu Ministerstwa kolei żelaznych i w ustawodawczem regulowaniu przemysłu budowlanego; hygiena budowlana. Organizacja, sprawy osobiste, sprawy egzaminów państwowej służby budowlanej w tej samej rozciągłości, jak dotychczas w Ministerstwie spraw wewnętrznych. Sprawy techników prywatnych. Kształcenie podwładnego niższego personalu. Współdziałanie w regulowaniu sprawy egzaminów wyższych zakładów naukowych technicznych. Zarząd dykasterjalnych budynków z wyjątkiem zastrzeżonego Ministerstwu skarbu rozporządzenia co do budynków urzędowych i lokalności, które stały się zbyteczne dla celów dykasterjalnych. Troska o sprawę mieszkaniową: ustawowodawsto i zarządzenia administracyjne. Współdziałanie w ustawodawstwie podatkowem na tem polu. Organizacyjne zarządzenia i popieranie rozwoju kredytowego na te cele.

B. Techniczne: Budowle nadziemne. Sprawy techniczne i techniczno-administracyjne, zwłaszcza budowle nadziemne, przeprowadzane przez państwo i za subwencją państwową, dalej z funduszów administrowanych przez Państwo, z wyjątkiem budowli nadziemnych przy kolejach państwowych. Pracownie dla robót nadziemnych,

Budowle wodne: Techniczne i techniczno-administracyjne sprawy budowli wodnych, z wyjątkiem dróg wodnych i budowli wodnych w związku z budową kolei żelaznych, jakoteż przydzielone Ministerstwu rolnictwa na podstawie ust. z 30. czerwca 1884 Dz. u. p. nr. 116 i 117, popieranie kultury krajowej na polu budowli wodnych. Komisja regulacji Dunaju. Centralne Biuro hydrograficzne.

Budowa dróg i mostów. Legislatywne, ogólnotechniczne i administracyjne sprawy, odnoszące się do budowy dróg, z wyjątkiem policji drogowej i spraw drogowych, podległych na mocy istniejących ustaw i rozporządzeń Ministerstwu kolei żelaznych. Budowa mostów, z wyjątkiem mostów kolejowych, wymienionych w § 1. rozporządzenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 28. sierpnia 1904, Dz. u. p. nr. 97, dalej z wyjątkiem mostów Zarządu morskiego. Biuro konstrukcji mostów.

Górnictwo: Górnictwo w tej samej rozciągłości co do dotychczas w ministerstwie rolnictwa, tak więc: Wykonywanie zwierzchnictwa państwowego i opieka pod względem ekonomicznym nad całem górnictwem w zakresie zastrzeżonych minerałów łącznie z eksploatacją nafty, a z wyłączeniem agend salinarnych, podległych Zarządowi monopolów. Administracja państwowej własności górniczej. Szkolnictwo górnicze. Oprócz tego: Zarządzenia co do zaopatrywania w węgle przy współdziałaniu interesów resortów. Współdziałanie w ochronie źródeł, o ile nie przysługiwała ona dotąd Ministerstwu rolnictwa na podstawie ustawy górniczej.

Popieranie przemysłu: Sprawy normatywy na polu przemysłowej wytwórczości. Legislatywne, ogólno-techniczne i administracyjne sprawy z zakresu elektryczności, z wyjątkiem spraw telegrafu i telofonu i spraw podlegających trzeciemu rozdziałowi ustawy przemysłowej. (O ile specjalnie idzie o cele kolejowe, podlegają na polu prac elektrotechnicznych zarządzenia ustawodawcze przy współdziałaniu Ministerstwa robót publicznych Ministerstwu kolei żelaznych — do którego kompetencji należą także administracyjne i techniczne sprawy z tego zakresu). Współdziałanie przy legislatywie i przy wszystkich rozstrzygnięciach z zekresu wodno-prawnego, jeżeli chodzi

o wodę, jako o źródło energii. Popieranie zużycia sił wodnych na cele produkcyjne. Przywileje, ochrona marek ochronnych i wzorów. Sprawy urzędu patentowego i rzeczników z zakresu patentowego. Techniczne instytucje doświadczalne, zakłady badania i probiercze surowców, półfabrykatów i fabrykatów (badanie materjałów) bez uszczerbku zakresu działania Ministerstwa kolei żolaznych na tem polu i bez uszczerbku kompetencji Ministerstwa wyznań i oświaty, na mocy której to kompejencji przysłuża temu Ministerstwu prawo istniejące w podległych mu Zakładach naukowych, stacje prób i laboratorja samoistne dalej prowadzić, lub też takie Zakłady w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych nowo kreować. Mierzenie precyzyjne i cechowanie.

Przepisy i rozstrzygnięcia co do kotłów parowych (łącznie z badaniem kotłów parowych), aparatów parowych, motorów rozpędowych, bez uszczerbku dla kompetencji Ministerstwa kolei żelaznych w kwestjach kolejowych z tego zakresu i Ministerstwa handlu, przy rozstrzyganiu co do Zakładów przemysłowych.

Techniczne i ekonomiczne popieranie wytwórczości przemysłowej. Ewidencja postępów technicznych. Techniczne popieranie przemysłu z włączeniem wszystkich spraw służby popierania przemysłu, wykłady, kursy dla przemysłowców, wzorowe Zakłady, wystawy narzędzi dla użytku drobnego przemysłu, wystawy robót terminatorów, techniczna służba wywiadowcza dla drobnego przemysłu. Organizacyjne zarządzenia i popieranie stosunków kredytowych w zakresie drobnego przemysłu, współdziałanie przy tworzeniu i działalność centralnej Kasy związkowej i stowarzyszeń, współdziałanie przy ustanawianiu zasad dla pracy przemysłowej w Zakładach karnych, ekonomiczne popieranie przemysłu domowego. Współdziałanie w ustawodawstwie i administracji z zakresu organizacji stowarzyszeń przemysłowych, dalej współdziałanie w sprawach egzaminów majstrów. Wykazy pracy stowarzyszeń przemysłowych. Popieranie humanitarnych, ekonomicznych i naukowych spraw stowarzyszeń przemysłowych i ich Związków; organizacja i popieranie stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych Związków dla celów przemysłowej produkcji, zaopatrywania się i zbytu; zużytkowanie instruktorów dla tych celów i współdziałanie przy ich ustanawianiu, jakoteż przy określaniu ich zakresu działania, zanim nie nastąpi ustanowienie własnych organów dla wspomnianych celów.

Dydaktyczne popieranie przemysłowej wytwórczości. Przemysłowe wykształcenie (ustawodawstwo i admistracja, obejmujące wszystkie kategorje przemysłowych zakładów naukowyah i żeńskich szkół zawodowych; dalej przemysłowa nauka wędrowna; Muzea przemysłowe).

Popieranie zbytu wyrobów. Popieranie zbytu drobnego przemysłu. Dostawy drobnego przemysłu. Instytucja wystaw: ogólne sprawy, wystawy rękodzielnicze i przemysłowe.

Popieranie ruchu obcych. Środki służące do przyciągnięcia ruchu obcych; popieranie prywatnych organizacyj dla podniesienia ruchu obcych, popieranie hoteli, biur wywiadowczych i transportowych, zwłaszcza automobilowych; zdobywanie nowych terenów podróżniczych; ochrona charakterystycznych miejsc i pięknych okolic; popieranie wyrobu przedmiotów, poszukiwanych przez obcych.

(Na polu kolejnictwa pozostają te zarządzenia w celu poparcia ruchu obcych zastrzeżone Ministerstwu kolei żelaznych [§ 1. statutu organizacyjnego Zarządu kolei państwowych]).

Austrjacki targ na maszyny we Wiedniu w roku 1908. I. Sekcja c. k. Towarzystwa gospodarczego we Wiedniu urządza równocześnie z wystawą bydła opasowego w czasie od 10. do 12. kwietnia 1908 na wiedeńskiej targowicy centralnej „Austrjacki targ na maszyny" ograniczając tenże wyłącznie do wystawy firm austrjackich i w Austrji stale reprezentowanych. Dla wystawy tej utworzono osobny komitet, do którego wybrano następujące osobistości: Antoni hr. Carpine jako przewodniczący, prof. Józef Bezek jako I. zastępca przew., c. k. radca rządu Adolf Ebert jako II. zastępca przew., prof. Józef Häusler jako sekretarz, kraj. inspektor mleczarstwa Reinhold Bartel, wiceprezes c. k. Tow. gosp. we Wiedniu Bernard von Ehrenfels, fabrykant Józef Heller, Inż. Wilhelm Helmsky, ces. radca Albert Schember i redaktor Adolf Freulich. Komitet ukończył swoje obszerne prace przygotowawcze i wysłał przeszło 1000 zaproszeń do obesłania tej wystawy. Fabrykanci maszyn i wielcy przemysłowcy okazują dla tej wystawy jak najdalej idące zainteresowanie, ponieważ od lat wielu nie było podobnej wystawy we Wiedniu, potrzeba zaś tejże dawała się odczuwać od dłuższego czasu, a przez czasowe i miejscowe połączenie tych dwóch wystaw da się wyborną sposobność fabrykantom zetknięcia się ze zwiedzającymi wystawę kołami rolników. Z tego powodu wpływają już obecnie liczne zgłoszenia. Targ na maszyny obejmuje następujące grupy: a) motory, b) transmisje, c) maszyny robocze i narzędzia. I. Dla rolnictwa: (narzędzia do uprawy pól i łąk, maszyny używane przy chowie bydła, maszyny i przyrządy do dojenia). II. Dla leśnictwa: (maszyny i narzędzia dla uprawy ziemi, ścinania drzew, tarcia drzewa i fabrykacji leśnych produktów ubocznych). III. Dla uprawy owoców i wina: (przyrządy dla kultury owoców i wina, prasy do tłoczenia wina i owoców, przyrządy piwniczne, suszarnie owoców i maszyny do wyrobu powideł). IV. Przyrządy do transportu: (w przemyśle rolniczym i leśnym, jak wozy osobowe i ciężarowe, kolejki i automobile). V. Maszyny do oziębiania i przyrządy chłodzące; d) przyrządy i aparaty dla weterynarji, e) aparaty precyzyjne dla przemysłu rolniczego i leśnego i używane w dziedzinie doświadczeń, f) inne przyrządy pomocnicze i materjały dla przemysłu rolniczego i leśnego, jak ogrodzenia etc., g) maszyny i przyrządy do przerabiania mięsa (maszyny do krajania mięsa i wyrobu kiełbas etc.). Dodatkowo: artykuły używane w rolnictwie i leśnictwie (nawozy, nasiona etc.). Dopuszczone będą tylko takie przedmioty, które są objęte powyższym podziałem na grupy. Bliższych wiadomości udziela sekretarjat c. k. Towarzystwa rolniczego we Wiedniu I. Schauflergasse 6, gdzie można dostać również programy i formularze zgłoszeń.

Zarząd Związku hodowców bydła w Sieradzu donosi, że w połowie września b. r. odbędzie się w Łęczycy drugi doroczny przegląd przychowku obór związkowych w powiecie łęczyckim i sąsiednich. Wystawiane mogą być byczki w wieku od 1 r. do 2 lat; jałowice niecielne a) ras obcych od 1 r. do 2 lat, b) odmian bydła polskiego od 1 r. do $2^1/_2$ lat; jałowice cielne a) ras obcych w wieku $1^1/_2$—$2^3/_4$ r., b) odmian bydła polskiego 2—3 letnie. Wystawiane może być wyłącznie bydło urodzone w kraju, u wystawcy i przezeń wyhodowane; byczki tylko pochodzące po obojgu rodzicach zapisanych do związkowych ksiąg rodowych (przyczem byczki, o których urodzeniu we właściwym czasie nie doniesiono Związkowi, są wykluczone z przeglądu); jałówki również po buhajach zapisanych do związkowych ksiąg rodowych, lecz bez względu na to, po jakiej krowie. Każda sztuka przeznaczona na przegląd musi być z osobna zameldowana Związkowi na 6 tygodni przed przeglądem z podaniem szczegółowych danych co do daty urodzenia, pochodzenia, mleczności przodków, maści, oznak szczegółowych i oznaczona w prawem uchu kolczykiem Deriaz'a. Wyróżnione sztuki otrzymują odznaczenia.

Zakaz wywozu siana i słomy do Anglii z obrębu Monarchii obowiązuje od 9. marca b. r. Zakaz ogranicza wywóz tych materjałów, o ileby przeznaczone były na paszę i ściółkę. W razie innego przeznaczenia uzyskać należy rządowe zezwolenie. Wywóz jednak fabrykatów z siana i ze słomy, nieprzeznaczonych na paszę i ściółkę, jak również siano i słoma przeznaczone na opakowania, wyjęte są z pod tego zakazu.

Emigracja do Chile. Ministerstwo spraw wewnętrznych podaje następującą informację: W ostatnim czasie liczni wychodźcy austrjaccy dali się nakłonić opowiadaniem, jakie usłyszeli z Buenos Aires o świetnych stosunkach zarobkowych w Chile, do wyjazdu z Argentyny do Chile. Kraj ten jednak znajduje się obecnie w ciężkiem przesileniu ekonomicznem i w ostatnich czasach zawieszono tam ruch w wielu przedsiębiorstwach, a okoliczność

ta i brak kapitału pociągnęły za sobą znaczne zmniejszenie sposobności do zarobku, oraz obniżenie dotkliwe dziennej pracy. W parlamencie chileńskiem wezwano nawet rząd, aby zaproponował środki ustawowe celem zapobieżenia dalszej emigracji aż do czasu, gdy nastaną stosunki normalne. W tych warunkach należy jak najusilniej przestrzegać przed emigracją do Chile.

Emigracja do Brazylii. Według wiadomości, jakie otrzymało Ministerstwo spraw wewnętrznych, rząd brazylijskiego stanu Espirito Santo zamyśla popierać immigrację i osiedlenie się zagranicznych sił roboczych. W tym celu rząd ten zajmuje się przygotowaniami do wytyczenia granic kolonii nad brzegami rzeki Guandu, która to kolonia nazwana będzie imieniem i nazwiskiem obecnego prezydenta Stanów Zjednoczonych Brazylii, Affonso Penna. Inne kolonie będą założone nad rzeką S. Jose, oraz w okolicy źródeł rzeki Itaunes i nad rzeką Itapemirim. Ponieważ wznowienie popierania immigracji do stanu Espirito Santo dotyka także austrjackich emigrantów, a ze względu na to, że sytuacja ekonomiczna osiadłych tam już Austrjaków (z południowego Tyrolu) stała się bardzo opłakaną, głównie skutkiem spadku ceny kawy, która jest najważniejszym produktem w tem państwie, dalej ponieważ także stosunki w miejscowości, wybranej na założenie wspomnianych kolonij, tak co do gleby, jak i klimatu i innych okoliczności, są nader mało korzystne, przeto na razie jak najusilniej przestrzega się przed wychodźtwem do stanu Espirito Santo.

Budowa kolei lokalnej Lwów-Kamionka Strumiłowa-Stojanów rozpocznie się niebawem, albowiem ustawa co do finansowego poparcia tejże budowy uzyskała sankcję Korony.

Z kolei. Dyrekcja kolei państwowych donosi, że ogłoszone w czerwcu 1906 r. zarządzenia celem usunięcia zastoju towarowego na stacji Lwów, a mianowicie skrócenie taryfą oznaczonego czasokresu wolnego od składowego i podwyższenie składowego dla przesyłek, które kolej uprawnioną jest przewozić w otwartych wagonach, zniesiono z dniem 23. marca 1908 r.

Prezydjum Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania 1863/64 (we Lwowie ul. Lindego l. 2) wydało następującą odezwę: W wykonaniu jednomyślnej uchwały Wydziału Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania polskiego 1863/64, zwracamy się z gorącą prośbą o łaskawą pomoc i zasilenie funduszów naszego Towarzystwa, w celu zaopatrzenia potrzebujących towarzyszów broni, którzy, złamani wiekiem i niedolą, są dziś całkiem niezdolni do zapracowania na życie. Są nadto do zaopatrzenia wdowy po zasłużonych uczestnikach powstania polskiego 1863/64, które znajdują się również w opłakanej niedoli, a mają tytuł do pomocy naszego Towarzystwa. Jak stwierdza ostatnie sprawozdanie Wydziału Towarzystwa za rok 1907, sprawdzone przez stałą komisję rewizyjną i zatwierdzone 21. z. m. przez Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa, liczba uprawnionych do pomocy z Towarzystwa w ubiegłym roku znacznie wzrosła. Wydział, nie mogąc zaspokoić ich potrzeb nawet w skromnym wymiarze z bieżących wpływów, musiał uronić połowę funduszu zapasowego na dopełnienie niezaspokojonych potrzeb. Wydział Towarzystwa jest w obawie, że w roku bieżącym ze wzrostem potrzebujących, resztki funduszu zapasowego zostaną wyczerpane i że zabraknie Towarzystwu środków na ratowanie potrzebujących, jeżeli nie uzyskamy nowych zasiłków na pokrycie nieodzownych wydatków. Pocieszamy się jednak nadzieją, że w społeczeństwie polskiem, gdy znajdowało się w ciężkich terminach, uwydatniała się zawsze ofiarność nawet u mniej zasobnych jednostek, a szczodrobliwość u przodujących u nas Instytucyj. Ufni jesteśmy, że i dziś w krytycznem położeniu naszego Towarzystwa Społeczeństwo polskie pospieszy z nieodzowną pomocą dla ratowania w niedoli zasłużonych. W tej wyjątkowej i naglącej potrzebie Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania polskiego 1863/64, ośmielamy się przedłożyć niniejszą prośbę do łaskawego uwzględnienia.

Wiadomości handlowe.

Z Oddziału handlowego przy Komitecie c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego.

Sytuacja handlowa na targach zbożowych pozostała prawie niezmienioną. Pszenica podobnie jak w ubiegłym tygodniu tenduje zwyżkowo, natomiast inne zboże, jak owies i jęczmień — nie mówiąc o życie, którego na targach prawie się nie spotyka — nie wzbudzają większego zainteresowania i dlatego oferenci okazują skłonność do ustępstw.

Nasienie koniczyny czerwonej zwłaszcza w lepszym gatunku bardzo poszukiwane.

Płacono za 50 klgr. w koronach:

Pszenicę 12·40 do 12·60, żyto 10·60 do 11·20, owies 6·40 do 6·75, jęczmień pastewny 6·60 do 7·00, jęczmień browarniany 7·50 do 8·00, groch pastewny 7·00 do 7·50, groch Victoria 11·00 do 11·50, bobik 6·50 do 6·80, wykę 5·80 do 6·20, koniczynę czerwoną 90·00 do 105, koniczynę białą 35·00 do 55·00, koniczynę szwedzką 85·00 do 95·00, tymotkę 28·00 do 35·00.

Rolnicza agencja sprzedaży materjału rzeźnego w Wiedniu

Sprawozdanie targowe z 23. marca 1908.

Spęd: 3.510 wołów opasowych; 00 wołów z paszy; 610 bydła drobnego. Razem 4.120 sztuk. Według gatunku: 2.845 wołów; 688 buhajów; 575 krów; 12 bawołów. Razem 4.120 sztuk.

Ceny w koronach za 100 kg. żywej wagi.

Woły niemieckie prima: 81—97; secunda: 72—80; tertia 58 do 71; wyjątkowo: 99—00, woły węgier. siwe prima: 69—83: secunda: 57—68; tertia 48—50; wyjątkowo: 00—00, woły węgier. zabarwione prima: 83—97; secunda: 69—81; tertia: 57—68; wyjątkowo: 100–0, woły galicyjskie: prima: 80—88; secunda: 72—78: tertia: 64—70; wyjątkowo 00—00; buhaje prima: 60—66; secunda i tertia: 54—59; wyjatkowo: 00—72; krowy prima: 60–66; secunda i tertia 52—56; wyjątkowo: 00—76; bawoły prima: 42—52; secunda i tertia: 00—00; wyjątkowo: 00—00; woły z paszy: 00–00; bydło drobne: 36—50.

Uwaga: Spęd był liczniejszy od zeszłotygodniowego o 583 sztuk. Popyt za buhajami i drobnem bydłem był słaby, na skutek czego straciły od 2 — 3 korony. Ponieważ nadwyżka spędu dotyczyła głównie opasów, straciły prima 2 K, sekunda i tertia od 3 do 4 K. Nie sprzedano sztuk 167.

Lwów, dnia 18. marca 1908. Na dzisiejszy targ spędzono wołów 68, buhai 9, krów 25, razem bydła rogatego rosłego sztuk 102, jałownika 82, cieląt 36, owiec i kóz 0, nierogacizny 121, razem 341. Woły opasowe zakupione przez Stowarzyszenie wytwórczo-spożywcze 00 wołów prima płacono po 66·00 — 79.00 k. woły z paszy chude po 00 do 00, buhaje od 64—73 kor., krowy po 53—68 kor., jałownik po 51 — 67 kor., cielęta od 52 — 74 kor., nierogaciznę po 90 — 98 kor., barany para po 00·00 kor. wszystko za 1 cetnar metryczny żywej wagi.

Kraków, dnia 20. marca 1908. Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie. Na targ dzisiejszy spędzono bydła rogatego 470, cieląt 360, owiec i kóz 9, nierogacizny 303, razem 1142 zwierząt. **Płacono za 1 cetnar metryczny żywej wagi:** buhaje 60—82 koron, woły 62—86 kor., krowy 63—70 kor.. jałownik 64—72 kor., cielęta 00—00 kor. nierogaciznę tuczną 00—00 kor., **bitej wagi:** nierogaciznę 108—140 kor. **Z zakupionych na oko płacono za sztukę:** buhaje 00 -- 00 kor., woły z paszy 117—300 kor., krowy 100--240 kor., buhajki i jałówki 75—130 kor., cielęta 13—50 kor., owce i kozy 15 do 26 kor. **Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano:** na miejscową konsumcyę 746 szt. na konsumcję innych gmin kraju 351 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 45 szt., na eksport za granicę kraju nierogacizny — szt. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej. Spęd bydła opasowego ze wschodniej Galicji, Bukowiny i Węgier — transakcja ożywiona.

Kraków, dnia 24. marca 1908. Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie. Na targ dzisiejszy spędzono bydła rogatego 125, cieląt 361, owiec i kóz 2, nierogacizny 331, razem 819 zwierząt. **Płacono za 1 cetnar metryczny żywej wagi:** buhaje 00—00 koron, woły 00—00 kor., krowy 00—00 kor., jałownik 00–00 kor., cielęta 65—84 kor., nierogaciznę tuczną 00—00 kor. **bitej wagi:** nierogaciznę 110—132 kor. **Z zakupionych na oko płacono za sztukę:** wo-

y z paszy 190—325 kor., krowy 96—250 kor., buhajki i jałówki 40 do 140 kor., cielęta 16—52 kor., owce i kozy 00—00 kor., buhaje 00 do 00 kor. **Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano:** na miejscową konsumcyę 639 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 180 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego — szt., na eksport za granice kraju nierogacizny — szt. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Sprawozdanie targowe Biura Tow. Gospod. w Tarnopolu z dnia 20. marca 1908.

Ceny podane w koronach, za 50 kg. loco Tarnopol.

Pszenica 11·80-12·00, Żyto 9·50-10, Jęczmień browarniany 6·50—7·00, Groch Victoria 00·0 - 00, Groch zwykły 0 — 0, Owies 6·00—6·30, Hreczka 7·50—8.00, Wyka 6·00-6·50 Koniczyna czerwona 85—95, Koniczyna biała 00 — 00.

Spirytus za 50 litrów: paritas Tarnopol gotowy 24·00—25·— na zimowe miesiące 00·00—00·00, nadkontyngent 17·00—18·00. Usposobienie słabe.

Bank rolniczy.

Lwów, dnia 21. marca. — Za 50 kilogramów loco Lwów. Waluta koronowa. Pszenica gotowa 12·30 — 12·50, pszenica na termina 00·00 — 00·00 żyto gotowe 10·50 — 11·00 żyto na termina 00·00 do 00·00 owies obroczny gotowy 6·50 — 6·70 owies obroczny na termina 00·00 — 00·00 jęczmień pastewny 6·70 — 7·00 jęczmień browarniany 7·30 — 7·80 rzepak 00·00 — 00·00 lnianka 00·00 — 00·00 groch pastewny 7·00 — 7·50, groch do gotowania 8·50 — 10·50, wyka 5·70 — 6·10 bobik 6·50 — 6·70, hreczka 0·00 — 0·00, kukurudza nowa 7·80 — 8·00 kukurudza stara 0·00 — 0·00, chmiel za 56 kilo 00·00 — 00·00 koniczyna czerwona 85·00 — 100·0, koniczyna biała 35·00 — 50·00, koniczyna szwedzka 80·00 — 95·00, tymotka 28·00 — 34·00.

Spirytus paritas Tarnopol za 100 litr. gotowy od 51·75 — 52·—, spirytus paritas Tarnopol na termina 00·00 — 00·00 spirytus ekskontyngentowany 34·25 — 34·50

Pszenica tenduje zwyżkowo. Produkta pastewne silnie zaofiarowane, a wobec braku odbiorców usposobienie słabsze przeważa. Koniczyna czerwona bez kanianki poszukiwana. Koniczyna biała i tymotka bez popytu.

Nakładem c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego.
Odpowiedzialny redaktor: *Bronisław Janowski.*

NADESŁANE.

Ze względu na zaczepki ze strony firmy Burmeister et Wain w załączniku „Rolnika“ Nr. 11. z b. r. widzimy się zmuszeni podać do wiadomości naszych P. T. Przyjaciół i Odbiorców, co następuje:

Duńska „Gazeta Mleczarska“ z d. 20. grudnia 1907 r. zamieszcza na stronie 1083 następujące ogłoszenie:

Senzacyjna wymiana wirówek.

Pod tym napisem zwróciły na podpisanego uwagę tak Towarzystwo Alfa Laval, jak i firma Burmeister et Wain w swych reklamach o dobroci ich fabrykatu.

Mam zatem ochotę podać z tego powodu w niniejszem piśmie do ogólnej wiadomości moje doświadczenie co do tych dwu różnych fabrykatów.

Z końcem roku 1904 zakupiłem 2 centryfugi od firmy B. et W., która gwarantowała mi odłuszczenie 0·10%. Okazało się jednak wkrótce, że maszyny te z trudnością mogły temu podołać i po licznych rozprawach ugodziliśmy się z początkiem roku 1906 w ten sposób, że firma B. et W. dostarczyła mi innych centryfug za dopłatą z mej strony K. 350.

Te odtłuszczały z początku poniekąd dobrze (przeciętnie 0·10%), wkrótce jednak wyszły z równowagi, tak, że w październiku monter wspomnianej fabryki polecił wysłać je do naprawy. Ponieważ protestowałem przeciw ponownemu ponoszeniu kosztów z powodu centryfug, oświadczył mi więc monter, że w każdym razie jedna z maszyn zostanie bezpłatnie naprawioną, gdyż wykazuje błąd w fabrykacji. W rachunku jednakże wystawionym przez fabrykę tego wcale nie uwzględniono. Ponieważ w ciągu tego samego roku znów bąki wyszły z równowagi, przez co ostrość oddzielania się zmniejszyła (0·10% do 0·15%), zdecydowałem się więc na zmianę systemu, z czego do dziś dnia moje największe zadowolenie wyrazić mogę.

Podniesione przez firmę B. et W. powody zamiany oświadczam niniejszem jako nieprawdziwe, wyrażając się w tym samym tonie, jak wspomniana firma.

Oddzielam tylko 4000 litrów mleka w godzinie i byłoby mi przyjemnie, gdyby firma „B. et W.“ przez odwiedzenie mej mleczarni o tem przekonać się zechciała.

Także nie zna firma B. et W. warunków zamiany i musiała się przy twierdzeniu o rezultatach kierować myślą o znanem starem przysłowiu..

Andr. Jacobsen.
Mleczarnia w Roskilde.

Pan Jacobsen zdecydował się przy zmianie systemu znowu na wirówki „Alfa“, z których jest zupełnie zadowolony.

Z poważaniem
Skład Tow. Akc. Alfa Separator
Kraków, ul. Długa 1.
158 1—1 Wiedeń. Praga.

Do zawierania ubezpieczeń życiowych, posagowych, na renty, ludowych i dla dzieci pod nader korzystnymi warunkami i nizkiemi premiami nadaje się najbardziej

„ALLIANZ"

Akc. Tow. ubezpieczeń na życie i renty.

Fundusze gwarancyjne po dzień 31. grudnia 1906 **K 11,013.456·42**. Stan ubezpieczeń po dzień 31. grud. 1906 **283.342 osób** z kapitałem około **89,000.000 K**. Ogółem wypłacona kwota od założenia Towarzystwa wynosi **8,000.000 K**. — Prospekta, taryfy rozsyła, tudzież bliższych informacyj udziela

„ALLIANZ"

akcyjne Towarzystwo ubezpieczeń na życie i renty filia dla Galicyi i Bukowiny

Lwów. plac Bernardyński l. 2. a.

Szczególniejszej uwadze polecamy kombinacyę ubezpieczeń, połączoną z prawem poboru renty, tudzież ubezpieczenia z rocznym o 3% (do 87%) wzrastającym zagwarantowanym opustem odsetkowym.

462 4—12

Mleka dla dostawy do stacyi LWÓW lub PRZEWORSK lub przy większych ilościach **dla przerobu na miejscu produkcyi**, poszukuje

MLECZARNIA PRZEWORSKA

A. ks. Lubomirskiego i St. hr. Mycielskiego we Lwowie, ulica Polna l. 25.

Prosimy o zgłoszenie z podaniem ilości i ceny loco najbliższa stacya nadawcza.

423 22—?

Folwark Kozłów

poczta Milatyn

przyjmuje stale zamówienia na buhajki pełnej i półkrwi Oldenburg.

58 9 — 50

Zarząd dóbr Byczkowce p. Zwiniacz ma do sprzedania ogiera pełnej krwi angielskiej „Izabey" od Izabelle po Craig Miller urodzony w r. 1895. 118 4—4

Najlepsze rezultaty wylęgania osiąga się moim **aparatem wylęgowym „REGULUS"**, zaopatrzonym w dający się regulować przyrząd wprowadzający powietrze i wilgoc. Jedyny wytwórca: **K. Schebela**, Ołomuniec-Pawel. 32 4—6

Narybki suma, karła amerykańskiego do obsady stawów na wiosnę jako nowość, ma do zbycia, jak długo zapas starczy gospodarstwo stawowe w Jubelli o. p. Dobrosin, po cenie 3 kor. za klgr. (15 do 20 sztuk). 154 2—3

Na sprzedaż trzy garnitury żelaznych bron M. E. S. Nr. 6. Claytona i Shutlewortha po 50 kor. loco Zarząd dóbr Zahajce op. Podhajce. Para angielskich chomontów używanych w dobrym stanie za 60 kor. — Malinowski, Horodenka. 156 1-1

Cierpiącym na reumatyzm i gicht udzielam chętnie bezpłatnie wiadomości listownie, jak z moich dolegliwych, upartych cierpień zupełnie zostałem wyleczony.
Karol Bader, Monachium, Kurfürstenstr. 40 a

141 2—6

Drzewa owocowe z surowego położenia, w najszlachetniejszych gatunkach. **Drzewa** do wysadzania **alei**, drzewa **ozdobne**, **Krzewy** ozdobne, **dziczki owocowe** ładne i silne, **białe głogi** do żywopłotów poleca w najlepszym znanym gatunku

JÓZEF MAZAHEK

Szkółki drzew w Soudna p. **Jicin** (Czechy). Cenniki gratis.

148 3—7

Dnia 13. kwietnia b. r. o godzinie 10. rano odbędzie się we dworze w Hyżnem stacja Rzeszów

dobrowolna licytacja

50-ciu sztuk krów i jałownika pół krwi Fryzyjskiej rasy, kilku źrebiąt, powozów, wózków i uprzęży, a dnia następnego mebli, broni i przedmiotów wchodzących w skład urządzenia domowego. Informacji udziela w zastępstwie właściciela JWPan Marjan Jędrzejowicz w Dylągówce poczta Hyżne. 145 3-3

Do siewu:

Owsy: Kanadyjski Rychlik i zielony.

Jęczmień: angielski Goldthorpe i Hanna czyszczone i cylindrowane za 100 klg po 18 K. z workami loco stacja Bóbrka.

Pszenica jara „Ostka" po 26 K.

Ziemniaki: Devet 22% biała dał 140 q z morga, Gawronek 20·5% dał 110 q z morga, Tur 20·5%, Montanna 19·5%, Perkun 19·5% dał 120 q z morga, Mykyta 19%, Ataman 19%, Gozdold 20·2%, Busola 19·5% cylindrowane po 6 K. za 100 klg z workiem loco stacja Bóbrka.

Również są do sprzedania buhajki pełnej krwi Simentalskiej od 6 do 11 miesięcy, jałówki pełnej i półkrwi Simentalskiej i krowy cielne.

Zarząd dóbr Strzałki p. Bóbrka wysela odwrotnie oblombowane.

152 2—2

Buhajki półkrwi Oldenburg przychowane tylko od najmleczniejszych krów, zdolne do skoku po 1 kor. za klg wagi, ma do sprzedania Zarząd dzierżawy dóbr J. Zabierzańskiego w Cząstkowicach p. Zarzecze k. Jarosławia, stacja kol. Przeworsk lub Jarosław.

Kartofle Rezydenty o wysokiej zawartości skrobi, z oryginalnej reprodukcji Dołkowskiego po cenie 10 kor. za 100 klg z workiem i dostawą do stacji kol. Przeworsk lub Jarosław.

Konicz biały po cenie 100 kor. za 100 klg z workiem i dostawą do koleji Przeworsk lub Jarosław. 160 1-4

20 HP. Maszyna parowa (stała)

z ogrzewalnikiem (Vorwermer) i kompletnem urządzeniem.

Kocioł parowy (walec leż., z boulleurem)

30 qm powierzchni ogrzewalnej, 5 atm., z kompletnem urządzeniem i palowiskiem do trocin i odpadków drzewnych zaraz do sprzedania

157 1-6

Józef Horodyski, monter w Stryju.

Zarząd folwarku Kłodno p. Żółtańce sprzeda 30 sztuk jałówek pół krwi Oldenburg w wieku od 8 miesięcy do 2 lat. 161 1-3

SUPERFOSFATY
kostne, mineralne, amoniakalne.

Z fabryk polskich,
z dostawą natychmiastową

MĄKI KOSTNE

109 5—5

poleca

SYNDYKAT TOWARZYSTW ROLNICZYCH
W KRAKOWIE, PLAC MATEJKI L. I. (HOTEL CENTRALNY).

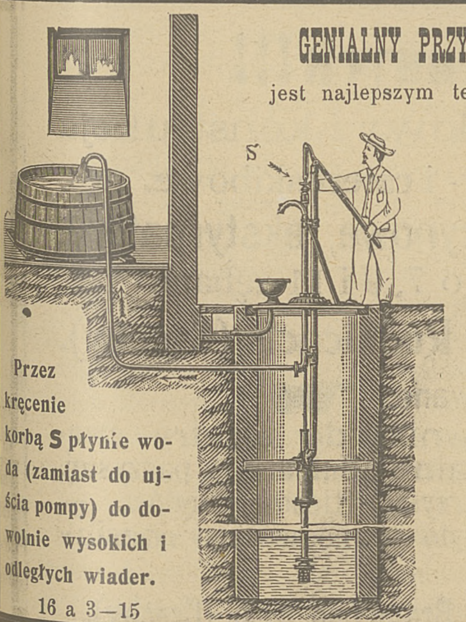
Ogierki i klaczki roczne i dwuletnie, gniade, czystej krwi arabskiej na sprzedaż. — Zarząd dóbr Suchostaw, poczta w miejscu. 143 3—3

Polskie Towarzystwo gorzelnicze

polecając na posady kierowników gorzelń, uprasza P. T. właścicieli gorzelń, aby łaskawie zwracali się po kandydatów tylko do Towarzystwa.

Towarzystwo wysyła na posady tylko fachowo ukwalifikowanych gorzelników, na których daje zupełną rękojmię. W razie wynikłych nieporozumień z tytułu technicznej strony prowadzenia gorzelni, Towarzystwo na żądanie wysyłać będzie delegata, który po zbadaniu na miejscu, pouczy kolegę zawodowego, w czem ma swoje postępowanie zmienić. W ten sposób Towarzystwo starać się będzie w zupełności sprostać swemu zadaniu i jak najlepiej zadowolić P. T. pracodawców. 138 3—6

Zarząd Towarzystwa, Siebieczów, poczta i telegraf Moszków.

GENIALNY PRZYRZĄD POMPOWY

jest najlepszym tego czasu. Czerpie wodę z głębokich studni i albo ją wyprowadza na górę, albo zapomocą odpowiednich rur doprowadza ją do dowolnego miejsca.

Pierwszy morawski zakład urządzeń i pomp wodnych

Antoni Kunz

c. k. nadw. dostawca

w

Mährisch - Weisskirchen

Prospekty gratis i franco.

Przez kręcenie korbą S płynie woda (zamiast do ujścia pompy) do dowolnie wysokich i odległych wiader.

16 a 3—15

Sadzonki

silne czteroletnie świerk. modrzew.

tanio do sprzedania. 99 3—3

Zamówienia przyjmuje:

Zarząd leśny Zwór per Sambor.

---

409 12—12

Rolnicy ochraniajcie zasiewy!

MYSZY POLNE

tępi się najtaniej, szybko i pewnie nie zawierającemi trucizny

PIGUŁKAMI FUCHSOLOWEMI.

1 kg. wystarcza na $^1/_4$ — 1 hektara. — 1 kg. 3 K., 5 kg. 13 K., 25 kg. 60 K., 50 kg. 100 K.

Przez **lat 15** bardzo dobrze wypróbowane prawdziwe **wapno pastewne** najtańszy dodatek do karmy, znakomite w skutkach można dostać najtaniej tylko u firmy:

Michał Barthel & Comp. Wiedeń X/3 Siccardburggasse 44.

---

57 5—20

Pompa dla wody i gnojówki

rura z silnego żelaza kutego, podwójnie cynkowana, niełamliwa, przy największej działalności chodzi lekko, w razie życzenia dwie rury odlewowe. — Tańsza i trwalsza, niż wszystkie pompy z lanego żelaza, a nawet z blachy. **Pompy drewniane od 20 K. w górę.**

Dalsze rozdzielacze gnojówki z kutego żelaza 8 K.

Ceny pomp:						
3 mtr.	$3^1/_2$	4	$4^1/_2$	5	6	7
42 K.	46·5	51	55·5	60	70	80

JÓZEF KLINGS, Altrothwasser, Śląsk Austr.

Parowa Fabryka

„JUNTA”

cegieł, dachówek, rurek drenarskich

w Sądowej Wiszni

Doborowy materyał na składzie.

74 8—9